

TÜTÜN AMBAR ZARARLILARINA KARŞI TÜTÜN GÜVESİ [(*Ephestia elutella* (Hubn.) (Lepidoptera: Pyralidae)] ve TATLIKURT [(*Lasioderma serricornne* (F.) (Coleoptera: Anobiidae)] KORUYUCU STANDART İLAÇ DENEME METODU

1. DENEME KOŞULLARI

1.1. Kültür Bitkisi ve Çeşidi İle Test Organizmalarının Seçimi

Hasat edilmiş kuru tütünde (balya veya kutu halinde) zararlı olan böceklere [Tütün güvesi (*Ephestia elutella* (Hubn.)) ve Tatlıkurt'a [*Lasioderma serricornne* (F.)] karşı uygulanır.

1.2. Deneme Yerinin Özellikleri

Deneme, hedef zararlı popülasyonunun yeterli miktarda bulundurulabilmesi için kontrollü koşullar altında bölünmüş odalarda yapılır. Kullanılacak tütün balya veya kutuları zararlılar ile bulaşık olmamalıdır.

1.3. Deneme Deseni ve Tertibi

Eş Yapma, Tesadüf Parselleri veya Latin Kare deneme desenleri uygulanır. Eş yapma ve Latin kare deneme deseninde tekerrür sayısı en az 5, Tesadüf parselleri deneme deseninde ise en az 4 olmalıdır. Bitki koruma ürünü ile koruyucu (cibinlik vb.) uygulama yapılmış ve yapılmamış balya veya kutular (kontrol) aynı oda veya kabine koyulur. Her bir oda/kabin bir tekerrür olarak kabul edilir. Her bir odaya/kabine ayrı ayrı birer adet tütün balyası veya kutusu ile birlikte içerisinde en az 50'şer adet ergin bulunan bir adet Tütün güvesi kavanozu ve bir adet Tatlıkurt kavanozu olmak üzere toplam iki adet kavanoz konulmalıdır. Deneme süresince zararlıların ortamda bulunması sağlanmalıdır.

2. İLAÇLARIN UYGULANMASI

2.1. Denemeye Alınacak İlaçlar

Denemeye alınacak bitki koruma ürününün ticari adı, firması, içerdiği aktif madde adı ve miktarı, koruyucu ağın gözenek büyüklüğü bir çizelge halinde verilmelidir.

2.2. Karşılaştırma İlacı

Ülkemizde aynı konuda ruhsat almış aktif madde ve yüzdesi, formülasyonu, etki ve uygulama şekli aynı ilaçlar karşılaştırma ilacı olarak alınır. Bu özellikte Bitki Koruma Ürünü bulunmadığı takdirde aynı konuda ruhsat almış formülasyonu, etki ve uygulama şekli gibi özellikleri denenecek ilaca en yakın olan ilaçlar karşılaştırma ilacı olarak alınır. Karşılaştırma ilacının bulunmaması durumunda ise; sadece şahit ile karşılaştırılarak deneme kurulabilir.

2.3. Uygulama Şekli

2.3.1. Uygulamanın Tipi

Firmanın önerisine uygun olarak yapılır. Öncelikle denemede kullanılacak oda/kabin, tütün balyaları ve kutuları zararlı ile bulaşık olmamalıdır. Bu amaçla yapılacak uygulamalar (fümigasyon, kontrollü atmosfer uygulamaları vb.) not edilmelidir.

2.3.2. Kullanılan Aletin Tipi

Kullanılan cibinliğin tipi ile ilgili olarak prospektüsündeki özellikler belirtilmelidir.

2.3.3. Uygulama Zamanı ve Uygulama Sayısı

Denemeye alınacak bitki koruma ürününün özelliği dikkate alınarak uygulama süresi hesaplanmalıdır. Bu süre en az denemeye alınacak böceklerin bilinen gelişme süresi ve aynı

zamanda deneme yapılan yerin iklim koşulları dikkate alınarak belirlenmelidir (Örneğin; Bu süre sıcaklık ve nem arttıkça kısalır, daha serin ortamda uzun olur). Uygulama zamanı için herhangi bir sınırlama yoktur. Firmasınca önerilen koruyuculuk süresinin bitiminden bir ay sonra değerlendirme yapılmalıdır.

2.3.4. Kullanılan Dozlar ve Hacimler

Firmanın önerisine veya prospektüsüne göre uygulanır.

2.3.5. Uygulamanın Diğer Zararlılar ve Hastalıklara Karşı Kullanılan İlaçlarla İlişkileri Hakkında Bilgiler

Gerekli değildir.

3.SAYIM VE DEĞERLENDİRME

3.1. Meteorolojik Veriler

Deneme süresince denemenin yapılacağı yerdeki sıcaklık ve orantılı nem değerleri günlük ortalama olarak verilmelidir.

3.2. Sayım Şekli, Zamanı ve Sayısı

Denemenin yapıldığı, bitki koruma ürünü ile uygulama yapılmış veya yapılmamış her bir odaya birer adet balya veya kutu ile birlikte içerisinde en az 50'şer adet ergin bulunan bir adet Tütün güvesi kavanozu ve bir adet Tatlıkurt kavanozu olmak üzere toplam iki adet kavanoz ağzı açık olarak konur. Ortam sıcaklığı test böceklerinin yaşamını sürdürebileceği uygun sıcaklıkta olmalıdır. Deneme sonunda, tütün balyalarının veya kutularının üç farklı yerinden toplam 1 kg tütün alınarak kültür kavanozlarına aktarılır. Kavanozlar laboratuvarında bir ay uygun koşullarda tutulur. Bu süre sonunda stereo mikroskop ile tütün zararlılarının larva, pupa ve erginleri sayılarak kaydedilir.

3.3. Uygulamanın Kültür Bitkisine Olan Etkisi

Gerekli değildir.

3.4. Uygulamanın Diğer Organizmalara Olan Etkisi:-

3.4.1. Uygulamanın Diğer Zararlılara ve Hastalıklara Etkisi

Gerekli değildir.

3.4.2. Uygulamanın Hedef Olmayan Organizmalara Olan Etkisi

Gerekli değildir.

3.5. Uygulamanın Verime ve Kaliteye Olan Etkisi:

Gerekli değildir.

4. Sonuçlar

Değerlendirme deneme sonunda yapılan tek sayıma göre yapılır. Değerlendirmelerde Yüzdesiz Abbott formülü kullanılır ve uygun istatistiki analiz uygulanır.

Not: Böcek gelişme düzenleyicileri, mikrobiyal preparatlar ve Entegre Mücadele Programlarında kullanılmaya uygun, yan etkileri az olan veya olmayan preparatlar için, ilacın özelliğine ve etki şekline bağlı olarak Bakanlığın uygun görmesi halinde metotta gerekli değişiklikler yapılabilir